

Protokoll 4/2026

fört vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds
sammanträde torsdagen den 19 mars 2026 kl. 18:30-19:25,
Slakthusplan 8A

Ledamöter

Hassan Jama (V) Ordförande
Kristina Öberg (S) 2:e vice ordförande
Alexander Pettersson (S)
Ingela Edlund (S)
Mikael Hörnkvist (S)
Cecilia Herrström (V)
Peter Dannqvist (MP)
Gustav Johansson (M)
Henrik Virro (M)
Victor Siljevik (M)
Emelie Wassermann (SD)
Christina Peterson (C)
Urban Rybrink (L) ersätter Peter Backlund (L)

Ersättare

Anna-Lena Strindlund (S)
Papel Khan (S)
Max Altez Linhardt (S)
Erika Sandström Nysäter (V)
Bodil Unenge (MP)
Kristiina Katajikko (M)
Peter Strandberg (M)
Stefan Holm (C)

Övriga närvarande

Anders Carstorp Stadsdelsdirektör
Sara Ek Tjänsteman
Carina Idenfors Avdelningschef
Jenny Johansson Avdelningschef
Leif Kananen Avdelningschef
Anna Larsson Avdelningschef
Camilla Nilsson Personalföreträdare
Melise Nordstrand Personalföreträdare
Veronica Starck Avdelningschef
Karin Åberg Avdelningschef
Joanna Millares Rosell Tjänsteman
Agga Mirota Haglund Tjänsteman

Justerare

Hassan Jama (V), Gustav Johansson (M)

Datum för justering	2026-03-24
Paragraf	§§1-9, §§11-18
Sekreterare	Joanna Millares Rosell

§ 1

Val av justerare och dag för justering

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utser ledamot Gustav Johansson (M) att tillsammans med ordförande Hassan Jama (V) justera dagens protokoll. Justering sker tisdag den 24 mars 2026.

§ 2
Godkännande av dagordning

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner dagordningen.

§ 3**Medborgarförslag angående parkskötsel och medborgarinflytande****Svar på medborgarförslag**

EÄV 2026/91

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsförvaltningen har fått in ett medborgarförslag om parkskötsel och medborgarinflytande. Förslagsställaren föreslår att parker och bostadsnära gräsytor ska vara klippta, välskötta och trygga. Vidare anser förslagsställaren att invånare ska ha inflytande över skötselkartor och möjlighet att påverka vilka ytor som ska vara bruksgräs respektive höggräs. Enligt förslagsställaren är trädgårdsstäder och villaområden viktiga för stadens biologiska mångfald och spridningsvägar, och de ska därför inkluderas i stadens underlag för detta.

Sedan 2024 års budget har stadsdelsförvaltningen haft ett uppdrag om att öka andelen höggräs på ytor som inte används för rekreation. I Vårflodsparken har stadsdelsförvaltningen valt att klippa de södra delarna som höggräs, medan ytorna med bedömt högre rekreativa värden klipps som bruksgräs.

Att medborgare ska ha direkt inflytande över skötselkartor ser stadsdelsförvaltningen som svårt eftersom det kräver stora resurser att bedriva den typen av dialog och det finns risk att det skulle skada den övergripande skötselstrukturen.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Yrkanden

Emelie Wasserman (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
- Att delvis bifalla medborgarförslaget
- Att därutöver anföra följande:

Det är positivt att frågan om parkskötsel och biologisk mångfald lyfts, eftersom den berör både livskvalitet och trygghet i människors vardag. Vi ställer oss bakom stora delar av det som anförs i

medborgarförslaget och vill se en parkskötsel som utgår ifrån närboendes trivsel och möjlighet att använda ytorna till det som är avsett vid planeringen av området.

Parker och bostadsnära grösytor fyller en viktig funktion som mötesplatser för lek, rörelse och gemenskap. När dessa ytor inte längre sköts i tillräcklig omfattning minskar användningen, vilket riskerar att påverka både trivsel och trygghet negativt. Det är därför både rimligt och önskvärt att ytor som används för rekreation också prioriteras i skötseln och att gräsmattor klipps regelbundet. Att förvandla stora delar av Vårflodsparken till ett höggräsområde innebär att stora sociala ytor som tidigare nyttjats av både boende samt förskolor och skolor i närområdet är fel väg att gå.

Förvaltningen lyfter betydelsen av biologisk mångfald, något som även Sverigedemokraterna värnar. Samtidigt bör stadens syn på ekologiska spridningsvägar vara mer heltäckande. Stockholms villaträdgårdar och småhusområden bidrar i hög grad till grönstruktur, pollinering och ekologiska samband, och detta bör beaktas i stadens planering avseende skötsel av gemensamma grönytor.

Det är även angeläget att stärka medborgarperspektivet. Lokalinvånare har god kännedom om hur deras närområden används, och deras erfarenheter bör tas tillvara i högre grad än vad som sker i dag. En bättre balans mellan biologisk mångfald, rekreation och trygghet är nödvändig för att säkerställa en stadsmiljö som fungerar för alla.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Emelie Wasserman (SD) förslag och förvaltningens förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Emelie Wasserman reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/91-4 Tjänsteutlåtande: Medborgarförslag angående parkskötsel och medborgarinflytande
- EÅV 2026/91-3 Medborgarförslag om parkskötsel och medborgarinflytande (maskade personuppgifter)

§ 4**Skrivelse om snöröjningshaveriet i Enskede-Årsta-Vantör****Svar på skrivelse**

EÄV 2026/98

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

Gustav Johansson m.fl. (M), Peter Backlund (L) och Christina Peterson (C) har lämnat in en skrivelse med frågor kring stadens arbete med snöröjning. De anser att snöröjningen i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde har varit bristfällig under januari månad och har nio frågor till stadsdelsförvaltningen kopplat till det.

Stadsdelsförvaltningen och trafikkontoret har avtal med entreprenörer som reglerar omfattning och kvalitetskrav på vinterväghållning i staden. När snöröjningen brister är det på grund av att upphandlade entreprenörer inte kan leverera enligt funktions- och utförandebeskrivningen från avtal.

Stadsdelsförvaltningen kan konstatera att tillgängligheten i staden har begränsats under januari och anser därför att det finns behov av att se över hur staden kan utveckla beredskapen för kraftiga snöfall.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Särskilt uttalande

Gustav Johansson mfl. (M), Urban Rybrink (L) och Christina Peterson (C) har lämnat in ett gemensamt särskilt uttalande: *Stockholm ska fungera även vintertid. Det har i alla fall tidigare varit ordningen när kommunen lyckats med att hålla vägar och trottoarer kör- och gångbara. Svaret på vår skrivelse om det totala misslyckande som var snöröjningen januari 2026 bekräftar tyvärr den kritik vi riktade. Förvaltningens svar är ett skolexempel på när ansvariga politiker och tjänstemän försöker slippa undan ansvar. Gång på gång hänvisas det till att bristerna beror på att upphandlade entreprenörer inte levererat enligt avtal. För de äldre och funktionshindrade som blir isolerade i sina hem, för barnfamiljerna som inte kommer fram med barnvagnen, för hemtjänstpersonalen som får svårt att nå sina brukare, för kollektivtrafik som inte kunde komma fram och utryckningsfordon*

som fastande i snön, för dessa problem är det S-styret som är ytterst ansvarigt. Det är stadens och den politiska majoritetens ansvar att se till att grundläggande samhällsservice fungerar även när det snöar. Att skylla på entreprenörerna är att frånsäga sig det politiska ansvaret för ett system som uppenbarligen brister i kravställning, uppföljning och kontroll.

Än mer anmärkningsvärt är att förvaltningen i sitt eget svar bekräftar de systemfel vi pekat på. Man medger att det saknas en särskild prioriteringsplan för framkomlighet runt verksamheter där många äldre rör sig, att rutinerna med trafikkontoret har "utrymme att utvecklas" och att det saknas system för att informera invånare om status, prioriteringar och förväntad standard vid snöfall.

Förvaltningens svar stärker tyvärr vår övertygelse om att den S-styret har fel fokus. Istället för att säkerställa att stadens kärnverksamhet fungerar, läggs tid och resurser på symbolfrågor och administrativa omorganisationer. Förvaltningens svar visar med all önskvärd tydlighet att problemet inte handlar om en enskild entreprenörs misstag, utan om ett systemfel som kräver politiskt ledarskap. Det är dags att den styrande majoriteten slutar hänvisa till avtal och istället tar sitt ansvar för att återupprätta förtroendet för stadens grundläggande funktioner. Stockholmarna förtjänar en stad som fungerar även på vintern.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/98-1 Tjänsteutlåtande: Skrivelse om snöröjningshaveriet i Enskede-Årsta-Vantör
- 2475882 Skrivelse Snöröjning MLC

§ 5**Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds månadsrapport
– 2026****Februari 2026**

EÄV 2026/266

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för februari 2026

Sammanfattning av ärendet

Ärendet syftar till att redovisa prognos på helårsutfall för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

För hela nämndens verksamhetsområde, drift och investering, prognostiseras en nettokontnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för februari 2026

Särskilt uttalande

Emelie Wasserman (SD) har lämnat in ett särskilt uttalande:

Det är positivt att nämnden sammantaget prognostiserar en ekonomi i balans. Samtidigt visar månadsrapporten tydligt att det finns betydande skillnader mellan olika verksamhetsområden, där särskilt individ- och familjeomsorgen för barn och unga uppvisar ett omfattande underskott.

Detta understryker vikten av att arbeta mer förebyggande och långsiktigt, så att behovet av kostsamma placeringar kan minska. Barn och unga är en av våra viktigaste prioriteringar, och ekonomiska underskott inom detta område riskerar att få konsekvenser för både kvalitet och trygghet.

Rapporten visar även att antalet barn i förskolan minskar, något som går att vända till något positivt. Detta skapar ett tydligt utrymme att förbättra kvaliteten i verksamheten.

Sverigedemokraterna har i sin budget föreslagit att denna utveckling ska tas tillvara genom att minska barngruppernas storlek. Mindre barngrupper ger bättre förutsättningar för trygghet, studiero och pedagogiskt arbete, samtidigt som det stärker personalens arbetsmiljö.

Vi menar att denna möjlighet bör tas tillvara fullt ut. I stället för att enbart anpassa verksamheten ekonomiskt bör kommunen använda det minskade barnantalet till att höja kvaliteten i förskolan.

Sverigedemokraterna kommer fortsatt att verka för en ansvarsfull ekonomi där resurser riktas till kärnverksamheterna och där kvalitet, trygghet och långsiktighet står i fokus.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/266-1 Tjänsteutlåtande: Månadsrapport februari 2026

§ 6**Upphandling parkinvesteringar söderort**

EÅV 2026/135

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att genomföra en upphandling av parkinvesteringar i söderort.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger stadsdelsdirektören i uppdrag att på nämndens vägnar fatta beslut i alla frågor avseende upphandlingen innefattande beslut om upphandlingsdokument, tilldelningsbeslut, undertecknande av ramavtal och andra erforderliga beslut under avtalstiden, inklusive eventuell förlängning.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsförvaltningen genomförde 2024 en upphandling för parkinvesteringar tillsammans med Farstas, Hägersten-Älvsjö, Skarpnäcks och Skärholmens stadsdelsförvaltningar. Stadsdelsförvaltningen kommer inte att utnyttja möjligheten att förlänga avtalet, vilket innebär att det upphör att gälla 18 november 2026. Stadsdelsförvaltningen kommer därför att genomföra en upphandling, tillsammans med övriga berörda stadsdelsförvaltningar, för parkinvesteringar.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att genomföra en upphandling av parkinvesteringar i söderort.

Vidare föreslår förvaltningen att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger stadsdelsdirektören i uppdrag att på nämndens vägnar fatta beslut i alla frågor avseende upphandlingen innefattande beslut om upphandlingsdokument, tilldelningsbeslut, undertecknande av ramavtal och andra erforderliga beslut under avtalstiden, inklusive eventuell förlängning.

Yrkanden

Emelie Wasserman (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att återremittera ärendet och uppdra till förvaltningen att återkomma med ett nytt förslag som tydliggör krav på kvalitet, kostnadskontroll och uppföljning i kommande upphandling.
- Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.

- Därutöver anför följande:

Det är positivt att förvaltningen uppmärksammar brister i tidigare upphandling och väljer att inte förlänga ett avtal som präglats av oskäligen kostnader och brister i utförandet. Samtidigt väcker detta frågor om hur uppföljning och styrning har fungerat under avtalstiden.

När skattefinansierade investeringar i parker inte lever upp till krav på kvalitet och kostnadseffektivitet är det avgörande att dra tydliga lärdomar inför kommande upphandlingar. Det räcker inte att genomföra en ny upphandling, det krävs också att kraven skärps och att uppföljningen stärks.

Det är därför angeläget att den nya upphandlingen innehåller tydliga och uppföljningsbara krav på kvalitet i utförandet, en mer transparent och förutsägbar prissättningsmodell samt skarpa sanktioner vid bristande leverans. Vidare bör rutiner för löpande uppföljning och politisk återkoppling tydliggöras.

Det är också viktigt att säkerställa en rimlig balans mellan delegation och politisk insyn. De långtgående befogenheter som föreslås delegeras till stadsdelsdirektören riskerar att minska den demokratiska kontrollen över upphandlingen.

En ansvarsfull hantering av skattemedel kräver inte bara nya avtal, utan också tydlig styrning, uppföljning och kontroll.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras enligt Emelie Wassermans (SD) förslag till beslut och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Emelie Wassermans (SD) förslag och förvaltningens förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Emelie Wasserman (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Särskilt uttalande

Gustav Johansson mfl. (M), Urbarn Rybrink (L) och Christina Peterson (C) har lämnat in ett särskilt uttalande:

Förvaltningen har tecknat ramavtal med två leverantörer för parkinvesteringar. Ramavtalet har löpt sedan november 2024 och nu väljer förvaltningen att inte förlänga de två förlängningsperioder som ramavtalet ger som möjlighet.

Anledningen till att ramavtalen med leverantörerna inte förlängs är på grund av leverantörens prissättning anses ha visat sig kostsam för förvaltningen. Denna fråga borde ha varit känd för förvaltningen redan innan anbud accepterades och därmed något som hade kunnat hanterats innan avtalet tecknades. Det är fullt

möjligt för en upphandlande myndighet att dra tillbaka en upphandling vid exempelvis bristande konkurrens. För att därefter annonsera upphandlingen på nytt och då i ett förhandlat förfarande.

Vi ställer oss även frågande till om utvärderingsmodellen har inkluderat flera olika priser som ska vägas samman till en snittsumma. Det är dessvärre en modell som lämpar sig för de anbudslämnare som avser lämna taktiska priser, dvs att de lägger väldigt höga priser på delar där man alltid kommer att ha med i leveranserna och långa eller inget pris i tjänster som man alltid undviker.

Det är därför angeläget att konstatera att den nu uppkomna situationen ytterst är ett resultat av hur upphandlingen har utformats och följts upp. När ett ramavtal behöver avslutas i förtid därför att prissättningen visar sig ofördelaktig är det ett tecken på brister i den upphandlingsstrategi och den ekonomiska analys som föregick avtalet.

Vi menar att detta är ytterligare ett exempel på hur majoritetens styrning av stadens upphandlingar brister i långsiktighet och affärsmässighet. Stockholms stad genomför varje år upphandlingar för mycket stora belopp och det ställer höga krav på analys av utvärderingsmodeller, marknadssdialog och ekonomiska konsekvenser. När sådana grundläggande moment inte hanteras tillräckligt noggrant riskerar resultatet att bli dyrare avtal och sämre hushållning med skattebetalarnas medel.

Det är därför nödvändigt att kommande upphandlingar utformas med större omsorg kring utvärderingsmodell, prissättning och uppföljning. En mer genomarbetad modell, baserad på realistiska mängder och faktiska avropsmönster, är avgörande för att säkerställa att upphandlade ramavtal också är ekonomiskt hållbara över tid.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/135-1 Tjänsteutlåtande: Upphandling parkinvesteringar söderort

§ 7**Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds
delegationsordning 2026****Uppdatering av delegationsordningen**

EÅV 2025/804

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förslag till uppdatering av delegationsordningen.
2. Uppdateringarna gäller från och med den 24 mars 2026.

Sammanfattning av ärendet

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd kan delegera beslutanderätt till nämndens presidium, sociala delegationen, en politiker som är ledamot i nämnden, en anställd i Stockholms stad eller en automatiserad beslutsfunktion. Syftet med att delegera beslutanderätt är att avlasta nämnden från rutinartade ärenden och möjliggöra en effektivare förvaltning.

Stadsdelsnämnden beslutade den 18 december 2025 om en delegationsordning för 2026. Efter det har behov av uppdateringar tillkommit, bland annat på uppmaning av serviceförvaltningen och juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner de förslagna uppdateringarna och att de gäller från och med den 24 mars 2026.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/804-4 Tjänsteutlåtande: Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds delegationsordning 2026-03-24
- 2568703 Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds delegationsordning 2026-03-24

§ 8**Delegation enligt LVM samt förordnande enligt LVU och lagen om placering av barn i skyddat boende**

EÅV 2026/128

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd förordnar nedan namngivna tjänstepersoner rätt enligt 43 § 1 st. 2 p. lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), inom nämndens ansvarsområde, begära handräckning av Polismyndigheten och, i särskilda fall, Kriminalvården.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd förordnar nedan namngivna tjänstepersoner rätt enligt 8 kap. 7 § lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende, inom stadsdelsnämndens ansvarsområde, att begära biträde av Polismyndigheten för att genomföra beslut om skyddat boende eller om en omedelbar sådan insats.
3. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd delegerar nedan namngivna tjänstepersoner rätt enligt 45 § 1 och 2 st. LVM inom nämndens eget ansvarsområde, begära handräckning av Polismyndigheten och, i särskilda fall av Kriminalvården.
4. Besluten ska anmälas till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds sociala delegation. Sociala delegationens protokoll anmäls därefter till stadsdelsnämnden.
5. Tidigare förordnanden enligt 43 § 1 st. 2 p. lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, 8 kap. 7 § lagen (2024:79) om placering av barn i skyddat boende och 45 § 1 och 2 st. LVM upphör att gälla.

Avdelning Förebyggande och främjande

Avdelningschef Jenny Johansson.

*Avdelning Individ och familj*Avdelningschef: Veronica Starck.Områdeschefer: Sandra Rosquist, Eva Murtosaari, Malin Sagman och Tobias NilssonEnhetschefer: Lisa Björlin, Lisa Päiviö, Malin Lindgren, Louise Carlström, Johanna Lundahl, Therese Leuchovius, Rebecca Ehrner, Anna-Carin Monié, Lisa Personne, Ann Lasses, Hanne Höylo Olson, Tony Leu och Andrea Johansson Saarinen.Mentor: Helena Sjöholm, Sebastian Eriksson, Michael Fant*Tjänstepersoner på socialjouren:*

Abdelaziz Abdelsaid, Ann Dahlgren, Anna Lago-Lengquist, Anna-Stina Wilhelmsson, Antonio Lucumi Bracamonte, Daniel Colegate, Elin Orvik, Emma Nikolaou, Eva Hamberg, Felicia Narvaez Adolfsson, Feryal Lövström, Ilja Magnusson, Johanna Kumblad, Johanna Nilsson, Katrin James, Lena Svärd, Liliana Pellegrino,

Linda Backe, Lis-Mari Boija, Lisen Bäck, Malin Karlsson, Maria Johansson, Maria Sjölin, Marimba Roney, Margarita Myserius, Maya Heckscher, Millicent Reyes Cofre, Mohamud Abdi Osman, Nicolina Wallmark, Petra Tietz, Philip Lindholm, Sanna Eriksson, Sandra Nilsson, Sandra Qvist, Susanne Bohlin, Therese Nilsson, Therese Travis, Ulrika Gresnes, Veronica Blomqvist, Victoria Scherman, Ylva Engelbrektsson, Ylva Westerdahl

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden kan begära hjälp av Polismyndigheten och, i särskilda fall, av Kriminalvården för att verkställa vissa beslut. Detta kallas för handräckning.

Stadsdelsnämnden kan förordna särskilt namngivna tjänstepersoner att begära handräckning enligt LVU och lag om placering av barn i skyddat boende till tjänstepersoner. Det kan däremot inte delegeras. Stadsdelsnämnden kan däremot delegera beslut om att begära handräckning enligt LVM.

Socialnämnden har den 27 januari 2026 fattat ett nytt beslut om vilka tjänstepersoner inom socialjouren som ska ha rätt att begära handräckning enligt LVU och lagen om placering av barn i skyddat boende samt delegation enligt LVM. Socialnämndens beslut har överlämnats till stadsdelsnämnden som uppmanas fatta ett nytt beslut med uppdatering av namngivna tjänstepersoner.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/128-2 Tjänsteutlåtande: Delegation enligt LVM samt förordnande enligt LVU och lagen om placering av barn i skyddat boende

§ 9**Genomförandeärende - flytt av verksamhet Gesundens gruppbostad****Genomförandebeslut**

EÄV 2026/142

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner stadsdelsförvaltningens förslag att permanent flytta verksamheten Gesundens gruppbostad LSS till befintliga lokaler på Tussmötevägen 120D.

Sammanfattning av ärendet

Verksamheten Gesundens gruppbostad LSS flyttade våren 2025 från Svärdlångsvägen 19 och 25 till Tussmötevägen 173. Flytten var tillfällig och berodde på att lokalerna på Svärdlångsvägen inte uppfyllde gällande brandskyddskrav. Genom att nu flytta permanent till Tussmötevägen 120D har stadsdelsförvaltningen en långsiktig lösning för Gesundens gruppbostad LSS.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner stadsdelsförvaltningens förslag att permanent flytta verksamheten Gesundens gruppbostad LSS till befintliga lokaler på Tussmötevägen 120D.

Yrkande

Emelie Wasserman (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att återremittera ärendet och uppdra till förvaltningen att återkomma med ett nytt förslag som säkerställer att de boendes levnadsvillkor, boendestandard och inflytande uppfyller intentionerna i LSS.
- Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.
- Att därutöver anföra följande:

Vi ser positivt på att frågan om säkerhet tas på allvar och att förvaltningen arbetar för att hitta långsiktigt hållbara lösningar för gruppbostäder inom LSS. Samtidigt är det avgörande att sådana åtgärder inte leder till försämrade levnadsvillkor för de personer som berörs.

En gruppbostad enligt LSS ska utformas så att den enskilde ges goda levnadsvillkor och möjlighet att leva som andra. Det innebär bland annat tillgång till en bostad med tillräcklig yta, god planlösning och en miljö som främjar integritet, självständighet och social gemenskap. De uppgifter som framkommer i ärendet och i

inkomna synpunkter tyder på att de föreslagna lokalerna i flera avseenden inte fullt ut lever upp till dessa krav, bland annat vad gäller lägenheternas storlek, möjlighet till avskild sovdal samt risken för en mer institutionsliknande boendemiljö då ett större antal boende planeras få plats i samma lokaler.

Vi finner det även mycket problematiskt att flytten innebär så stora ökade boendekostnader för de enskilda som 3000 kronor i månaden. Både sett till de ekonomiska aspekterna men också för att förslaget de facto upplevs som en försämring avseende boendets utformning. För personer med funktionsnedsättning ska ekonomiska förutsättningar inte försämrats som en följd av beslut som fattas av kommunen.

Det är även ytterst angeläget att processen kring en så genomgripande förändring som en permanent flytt av ett boende präglas av god dialog och respekt för de boende och deras företrädare. Den kritik som framförts av anhängiga och gode män, bland annat avseende tidsramar och bristande möjlighet till insyn i de nya lokalerna inför beslut, bör tas på stort allvar.

Mot denna bakgrund bör ärendet återremitteras för att säkerställa att en ny lösning utformas i enlighet med LSS intentioner, med de boendes bästa i fokus och med en högre grad av delaktighet och kvalitet i såväl bostadens utformning som beslutsprocessen.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras enligt Emelie Wassermans (SD) förslag till beslut och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Emelie Wassermans (SD) förslag och förvaltningens förslag mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservation

Emelie Wasserman (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/142-2 Tjänsteutlåtande: Flytt av verksamhet Gesundens gruppbostad

§ 11**Remiss av Handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2030****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/1335**
EÄV 2025/1099**Beslut**

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Handlingsplan för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2030.

Handlingsplanen för barnets rättigheter är en av flera handlingsplaner som ingår i Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna. Handlingsplanen syftar till att stärka stadens arbete med barnets rättigheter och riktar sig till alla stadens verksamheter. Handlingsplanen har tre fokusområden, vilka är kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning instämmer i att det är viktigt att stärka barnets rättigheter och inflytande. Många delar i handlingsplanen är viktiga och positiva, men det tidigare programmet gav tydligare vägledning för hur barns rättigheter ska beaktas i stadens samlade beslutsfattande.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Gustav Johansson mfl. (M) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att delvis godkänna förslag till beslut.
- Att därutöver anföra.

I grunden delar vi ambitionen att säkerställa varje barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Barnets bästa ska alltid vara vägledande i stadens samtliga verksamheter. Den avgörande frågan är dock inte om detta ska göras, utan hur det säkerställs i praktiken för varje enskilt barn, oavsett var i Stockholm barnet växer upp. Redan idag ser vi oroväckande skillnader i likvärdighet mellan stadens stadsdelar och nämnder. Allt från skolresultat till socialtjänstens förmåga att agera kraftfullt vid utsatthet varierar på

ett sätt som är oacceptabelt. Att barnets postkod avgör dess livschanser är ett misslyckande vi måste bryta.

Den föreslagna handlingsplanen riskerar att cementera, snarare än att bryta, de befintliga skillnaderna. Genom att överlåta ansvaret till varje enskild nämnd och bolagsstyrelse att själva formulera mätbara mål, öppnar man för en ojämn ambitionsnivå.

Verksamheter som redan är framstående kommer fortsätta prestera, medan de med större utmaningar riskerar att sätta lägre mål och därmed halka efter ytterligare.

Det finns en betydande risk att nuvarande förslag till handlingsplan för barnets rättigheter kommer leda till en fortsatt fragmentering mellan stadsdelar och stadens verksamheter. Vi anser därför att handlingsplanen måste innehålla stadsövergripande, och jämförbara nyckeltal för de mest centrala områdena inom barnets rättigheter. Endast genom en gemensam måttstock kan vi identifiera avvikelser, rikta resurser där de bäst behövs och säkerställa att alla nämnder håller samma höga standard, för barnens bästa.

Emelie Wasserman (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
- Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna delar uppfattningen att barns rättigheter är grundläggande och ska värnas i all kommunal verksamhet. Just därför ska arbetet utgå från det som gäller i lag. Barnkonventionen är sedan 2020 svensk lag och är därmed bindande för Stockholms stad och samtliga nämnder.

Det finns därför inget behov av ytterligare en kommunal handlingsplan som riskerar att leda till mer administration eller öppna för tolkningar som går utöver konventionens faktiska innehåll.

Staden har redan i dag ett stort antal styrdokument, program och strategier som ska implementeras i verksamheterna. Skolans uppdrag är tydligt reglerat i lag, läroplan och nationella styrdokument. Att därtill införa ytterligare en övergripande handlingsplan innebär en risk för dubbelstyrning och oklar ansvarsfördelning. Varje timme som läggs på nya rapporteringskrav är en timme mindre i barngrupp.

Barnkonventionen ska tillämpas såsom den är antagen, inte genom lokala tolkningar som riskerar att driva normbildning eller ideologiska perspektiv bortom lagens intentioner.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Gustav Johanssons mfl. (M) förslag, Emelie Wassermans (SD) förslag och förvaltningens förslag till beslut mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Gustav Johansson mfl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande. Emelie Wasserman (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Särskilt uttalande

Urban Rybrink (L) har lämnat in ett särskilt uttalande:

Liberalerna välkomnar ambitionen att stärka arbetet med barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad. Att barnkonventionen är svensk lag innebär att barns rättigheter inte är en ambition bland andra utan en skyldighet som ska genomsyra stadens verksamheter. Det är därför positivt att staden tar fram en samlad handlingsplan för hur detta arbete ska utvecklas fram till 2030. Samtidigt är det avgörande att handlingsplanen inte stannar vid övergripande formuleringar. För att få verklig betydelse behöver arbetet omsättas i konkreta prioriteringar, tydliga ansvarsförhållanden och systematisk uppföljning. Vår förvaltning är inne på samma tankar, vilket vi välkomnar. Barnrättsperspektivet måste vara en del av det dagliga beslutsfattandet i stadens verksamheter och inte enbart ett perspektiv i strategiska dokument. Barn som lever i utsatta situationer har ofta svårare än andra att få sina rättigheter tillgodosedda. Ett rättighetsbaserat arbetsätt innebär därför att staden aktivt identifierar de grupper av barn som riskerar att hamna utanför och säkerställer att stadens verksamheter når dem.

Barns rättigheter berör i praktiken många delar av stadens arbete. Det handlar om trygga boendeförhållanden, en god uppväxtmiljö, en fungerande skola, en hälsosam miljö och möjligheten för barn och unga att göra sin röst hörd i frågor som påverkar deras vardag. När staden planerar nya miljöer, utvecklar verksamheter eller fattar beslut som påverkar barns livsvillkor behöver barnets bästa vara en tydlig utgångspunkt.

För att detta ska fungera i praktiken behöver arbetet också följas upp på ett mer systematiskt sätt. Det bör vara tydligt hur staden mäter framsteg, hur brister identifieras och hur erfarenheter tas tillvara i det fortsatta utvecklingsarbetet. Barnkonsekvensanalyser, uppföljning av resultat och dialog med barn och unga är viktiga verktyg i detta arbete.

Politikens uppgift är ytterst att bidra till förbättring. Att beskriva barns situation är nödvändigt men det räcker inte. Handlingsplanen behöver därför vara ett verktyg för konkret förändring i stadens verksamheter så att barns rättigheter inte bara erkänns i princip utan också förverkligas i praktiken.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/1099-3 Tjänsteutlåtande: Handlingsplan för barnets rättigheter

- EÅV 2025/1099-2.1 Bilaga - Handlingsplan för barnets rättigheter

§ 12**Remiss om ny digital karta till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun samt ändring i 22 §****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/1562**
EÅV 2026/15**Beslut**

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har sänt en remiss om ny digital karta för stadens allmänna lokala ordningsföreskrifter och ändring i 22 § avseende förorening från hund. Stadsledningskontoret föreslår i remissen att befintliga kartbilagor till *Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun* slutar att gälla och ersätts med en ny digital karta i stadens kartverktyg DpMap. Ändringen av 22 § från ordningsföreskrifterna tydliggör att förorening efter hund ska plockas upp i hela staden.

Eftersom kvaliteten på befintliga kartbilagor överlag är låg anser stadsdelsförvaltningen att en enhetlig digital karta skapar bättre förutsättningar för användare att förstå de lokala ordningsföreskrifterna. Genom att övergå till en digital karta i DpMap bedömer stadsdelsförvaltningen att det är enklare att säkerställa att kartor är aktuella. Stadsdelsförvaltningen saknar däremot en beskrivning av hur invånare och aktörer utanför stadens organisation ska kunna ta del av kartan.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/15-3 Tjänsteutlåtande: Remiss om ny digital karta till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun samt ändring i 22 §
- EÅV 2026/15-1.12 Tjänsteutlåtande - Ny digital karta till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun samt ändring i 22 § avseende förorening från hund
- EÅV 2026/15-1.10 Bilaga - Sammanställning över ändringar i kartbilagor till Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun

§ 13**Remiss av funktionsprogram för förskolelokaler****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2026/126**

EÄV 2026/121

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsförvaltningen har mottagit funktionsprogram för förskolelokaler på remiss. Funktionsprogrammet är framtaget av förskoleförvaltningen.

Stadsdelsförvaltningen är positiva till att staden har ett gemensamt funktionsprogram för förskolelokaler. Stadsdelsförvaltningen hade gärna varit delaktig i samverkan kring utarbetandet av förslaget. Stadsdelsförvaltningen har ett eget väl genomarbetat funktionsprogram som tillämpats under flera år och anser att stödmaterial ska arbetas in i Funktionsprogrammet.

Stadsdelsförvaltningen anser vidare att Funktionsprogrammet är för generellt hållet och att det saknas reglering av hur påbörjade projekt ska förhålla sig till programmet, bland annat vad gäller det föreslagna maximala antalet avdelningar.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Gustav Johansson mfl. (M) och Christina Peterson (C) yrkar gemensamt att nämnden beslutar enligt följande:

- Att delvis avslå förvaltningens förslag till beslut
- Att Funktionsprogram för förskolelokaler justeras så att programmet inte anger en nedre normerande storleksgräns för förskolor samt har sex avdelningar som övre gräns.
- Att därutöver anföra följande

Vi välkomnar att staden tar ett samlat grepp om funktionella krav för förskolelokaler och delar ambitionen om hög kvalitet, god arbetsmiljö och långsiktig hållbarhet. Det är glädjande att vänsterstyret till sist har lyssnat på föräldrars och våra partiers oro över de enorma förskolor som byggs i stadens regi. Samtidigt anser vi att funktionsprogrammet i sin nuvarande utformning inte tar hänsyn till barns skilda behov, lokala

förutsättningar och familjers olika önskemål. För vissa barn är det avgörande att få vistas i mindre sammanhang med lugnare miljö, färre relationer och hög igenkänning. För dessa barn kan storleken på verksamheten vara viktigare än exempelvis tillgång till tillagningskök eller andra storskaliga funktioner.

Den nedre normerande storleksgränsen för förskolor riskerar att tränga undan mindre förskolor, inklusive föräldrakooperativ och fristående aktörer, trots att dessa ofta erbjuder den typ av miljö som vissa barn särskilt gynnas av. Det är dessa barn som kommer få betala priset för vänsterstyret ideologiska motstånd mot fristående aktörer. Det föreslagna övre spannet på planerade förskolor är även för högt, där förskolor med åtta avdelningar kan husera över 120 barn. Staden bör således i normalfallet inte planera för förskolor som är större än sex avdelningar.

Endast efter särskild prövning av alla tänkbara alternativ kan förskolor som har fler än 6 avdelningar planeras, detta ska i så fall beslutas av beställande nämnd och ske i ett tidigt skede

Därtill saknar vi en tydligare prioritering mellan programmets många funktionskrav. När samtliga funktioner ges samma tyngd finns en uppenbar risk att programmet blir svårt att tillämpa i praktiken, särskilt i projekt med begränsade ytor. Ett styrande dokument bör ge vägledning även i situationer där målkonflikter uppstår.

Vi ser även med oro på att funktionsprogrammet inte berör lokalernas utformning med hänsyn till externa hot och allvarliga riskscenarier, såsom behov av inrymning och säker utrymning vid pågående dödligt våld. Mot bakgrund av samhällsutvecklingen anser vi att detta är en allvarlig brist.

Emelie Wasserman (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att återremittera ärendet och uppdra till förvaltningen att återkomma med ett nytt förslag där Sverigedemokraternas kompletteringar nedan införs.
- Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.
- Därutöver anföra följande:

Det är positivt att staden tar fram ett gemensamt funktionsprogram för förskolelokaler, eftersom det kan bidra till ökad likvärdighet och bättre planering av förskolor i hela Stockholm. En tydligare struktur och gemensamma utgångspunkter är viktiga för att säkerställa att förskolans miljöer utformas med barnens bästa i fokus.

Samtidigt är det tydligt att funktionsprogrammet i flera delar är alltför generellt utformat. Det lämnar ett stort tolkningsutrymme, vilket riskerar att leda till att ekonomiska överväganden i praktiken väger tyngre än barns behov av trygga, ändamålsenliga och kvalitativa miljöer. För att säkerställa en hög och likvärdig kvalitet i stadens förskolor krävs tydligare krav och riktlinjer.

Det är särskilt anmärkningsvärt att funktionsprogrammet inte tydligare kopplar lokalernas utformning till barngruppernas storlek. Förskolans kvalitet avgörs inte enbart av lokalernas utformning, utan i hög grad av hur många barn som vistas i varje grupp. I ett läge där barnkullarna minskar finns det nu en möjlighet att minska barngruppernas storlek, något som Sverigedemokraterna har prioriterat i sin budget. Den möjligheten bör tas tillvara. Vidare ser vi en risk att programmet kan bidra till att storförskolor planeras, vilket kan påverka tryggheten och skapa mer institutionsliknande miljöer. Förskolor bör i stället utformas i mindre och mer överblickbara enheter där barn ges möjlighet till trygghet, närhet och goda relationer. Utomhusmiljön och tillgången till tillräcklig friyta är en annan avgörande kvalitetsfaktor. Det är därför angeläget att säkerställa att lekvärdesriktlinjer och krav på friyta enligt Boverkets riktlinjer inte urholkas i praktiken, utan fortsatt ges en central roll i planeringen av förskolor. Sammanfattningsvis behöver funktionsprogrammet kompletteras med tydligare krav och en starkare koppling till barngruppernas storlek, för att säkerställa att stadens förskolor utvecklas med fokus på trygghet, kvalitet och barns bästa.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras enligt Emelie Wassermans (SD) förslag till beslut och finner att ärendet ska avgöras idag. Ordförande Hassan Jama (V) ställer Gustav Johansson mfl. (M) förslag och Emelie Wassermans (SD) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservationer

Gustav Johansson mfl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande. Emelie Wasserman (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/121-2 Tjänsteutlåtande: Svar på remiss av funktionsprogram för förskolelokaler
- EÅV 2026/121-1.2 Tjänsteutlåtande - Funktionsprogram för förskolelokaler
- EÅV 2026/121-1.1 Bilaga - Funktionsprogram för förskolelokaler

§ 14**Rapportering till IVO av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 4 år 2025**

EÅV 2026/97

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger förvaltningens redovisning av rapporteringen till IVO av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 4 år 2025 till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden fattar beslut om insatser till enskilda invånare enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Enligt SoL och LSS ska kommuner redovisa de gynnande beslut om insatser enligt respektive lagstiftning som inte har kunnat verkställas inom tre månader från beslutsdatum till IVO. Rapporteringsskyldigheten gäller även tidigare rapporterade ärenden som ännu inte har verkställts under närmast föregående kvartal.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning redovisar kvartalsvis till stadsdelsnämnden de ej verkställda besluten som stadsdelsförvaltningen rapporterat till IVO.

Rapporteringen för kvartal 4 år 2025 visar att samma antal beslut fattats som kvartal 3. Inom Stöd och service till personer med funktionsnedsättning och socialpsykiatri noteras en minskning med sju ej verkställda beslut. Individ och familj barn och unga visar en minskning på ett ej verkställt beslut. Äldreomsorg visar en ökning om två ej verkställda beslut. Vid rapporteringsperiodens slut fanns 20 beslut som var fortsatt ej verkställda, vilket är minskning på sex ej verkställda beslut i jämförelse med kvartal 3 2025.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger redovisningen av rapporteringen till IVO för kvartal 4 år 2025 av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/97-1 Rapportering till IVO av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS för kvartal 4 år 2025

§ 15

Stadsdelsdirektörens information

Stadsdelsdirektör Anders Carstorp informerar om kommande chefsforum.

§ 16**Anmälningar för kännedom****Beslut**

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger anmälningsärendena till handlingarna.

Anmälda handlingar

- Protokoll från Enskede-Årsta-Vantörs sociala delegationen 19 februari 2026
- Förvaltningssvar på remiss om att inträtta biotopskyddsområde i Hemskogen
- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskot 2026-02-18 § 10
- Protokoll från Enskede-Årsta-Vantörs sociala delegationen 5 mars 2026
- Kommunfullmäktiges beslut 2026.03-09 § 15
- Tjänsteutlåtande: Svar på remiss av Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall
- Protokoll fört vid stadsdelsnämndens pensionärsråds möte den 2026-03-16
- Protokoll förvaltningsgrupp 11 mars 2026

§ 17
Redovisning av delegationsbeslut
EÅV 2025/941

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd lägger rapporten till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2025/941-5 Redovisning av delegationsbeslut 2026-03-06

§ 18
Stadsdelsnämndens frågor

Beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att bereda skrivelserna nedan och återkomma till nämnden med svar.

Inkomna skrivelser

Gustav Johansson mfl. (M), Urban Rybrink (L) och Christina Peterson (C) har gemensamt lämnat in en skrivelse om återtagna verksamheter i egen regi.

Ajournering

Sammanträdet ajournerades klockan 19:16 till 19:25.